

Det er bare medlemmene som kan sette fram forslag

Kommunal Rapport 06.05.2024 Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Kan man i et utvalg fremme forslag på vegne av et parti som ikke er representert i utvalget?

SPØRSMÅL: Det ble stilt spørsmål i et formannskapsmøte om hvorvidt det er anledning til fremme forslag på vegne av partier som ikke er representert i det aktuelle folkevalgte organet.

Vår foreløpige tolkning er at det kun er medlemmer i organet som har forslagsrett ettersom det i kommunelovens § 8–1 heter at:

«Medlemmer av et kommunalt eller fylkeskommunalt folkevalgt organ har møte-, tale- og forslagsrett i organets møter. Det kan ikke gis møte-, tale- og forslagsrett til andre enn organets medlemmer, hvis ikke noe annet følger av lov».

I vårt tilfelle så er ikke Venstre medlem av formannskapet, men representanten er fast medlem av kommunestyret. Betyr det at Venstre ikke kan fremme et forslag i formannskapet sammen med eller via et annet parti som sitter i formannskapet?

SVAR: Ja, det er bare medlemmene av formannskapet som kan sette fram forslag som skal tas under votering.

Selv ikke kommunedirektøren har formell forslagsrett, se kommuneloven § 13–1 «Kommunedirektøren har møte- og talerett i alle kommunale eller fylkeskommunale folkevalgte organer, med unntak av kontrollutvalget.».

Kommunedirektøren er avhengig av at ordfører eller annet medlem av formannskapet tar opp forslag som er fremsatt i saksforelegget til et folkevalgt organ, for at det skal voteres over dette. Dette er som regel en helt teoretisk problemstilling, men det kan være aktuelt hvis det under møtet blir foretatt endringer i det forslaget kommunedirektøren har satt fram, og det er enighet om å votere over dette i stedet.

I debatten i møtet står alle medlemmer ellers fritt til å referere forslag som er formulert av utenforstående, men skal det voteres over et slikt, må minst ett medlem stille seg bak det og fremsette det som sitt eget. Hvis ikke det skjer, vil slike innspill måtte oppfattes som rene meningsytringer som det ikke skal voteres over.

Et medlem av kommunestyret som ikke vinner fram i formannskapet med sitt ønske om voting over sitt forslag, må da i stedet prøve å få det under behandling i kommunestyret. Det må da fremmes forslag om at den aktuelle saken tas opp til behandling der i neste møte. Hvis ordfører ikke vil sette det opp på saklisten til dette møtet, kan tre medlemmer av kommunestyret kreve at det blir gjort.